

În acest număr:

Sanționarea unui furnizor dominant pentru acțiunile distribuitorilor săi independenți. Implicații din perspectiva dreptului concurenței

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a confirmat că unui furnizor dominant îi poate fi imputat comportamentul abuziv al distribuitorilor săi independenți, dacă un astfel de comportament face parte dintr-o strategie decisă unilateral de furnizorul respectiv și este pusă în aplicare prin intermediul distribuitorilor.

Sanționarea unui furnizor dominant pentru acțiunile distribuitorilor săi independenți

Un caz recent și inovator, care a fost analizat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene („**CJUE**”), va schimba paradigma analizei înțelegerilor anticoncurențiale din prisma relațiilor verticale existente în cadrul lanțurilor de producție-distribuție-retail în care entitățile dominante sunt prezente.

Prin decizia din 31 octombrie 2017, Autoritatea de concurență din Italia (denumită în continuare „**AGCM**”) a stabilit că Unilever a abuzat de poziția sa dominantă pe piața comercializării de înghețată ambalată individual pentru consum în punctele de vânzare cu amănuntul din Italia. Din decizia AGCM reiese că Unilever a urmat o strategie de excludere a concurenților săi prin impunerea unor clauze de exclusivitate distribuitorilor, clauze care erau transferate ulterior către operatorii care activau pe piața din aval (obligându-i pe aceștia să se aprovizioneze exclusiv de la Unilever pentru acoperirea întregii cereri de înghețată ambalată individual). În schimbul acestor exclusivități, operatorii au primit o gamă variată de reduceri și comisioane, a căror acordare era supusă unor condiții legate de cifra de afaceri realizată din vânzarea acestor produse sau de vânzarea unei game specifice de produse Unilever.

Deși comportamentul abuziv a fost săvârșit în fapt de distribuitorii Unilever, AGCM a considerat just ca fapta anticoncurențială să fie imputată în mod exclusiv Unilever întrucât acesta a intervenit în politica comercială a distribuitorilor, care nu au acționat independent din punct de vedere economic în relația cu clienții acestora prin raportare la clauzele de exclusivitate impuse operatorilor punctelor de vânzare.

Astfel, AGCM a sancționat Unilever cu o amendă de 60.668.580 de euro pentru încălcarea prevederilor art. 102 TFUE prin abuzul de poziție dominantă. Întrucât Unilever a contestat decizia AGCM, instanța competentă s-a adresat CJUE pentru o hotărâre preliminară.

La 19 ianuarie 2023, CJUE a emis o hotărâre preliminară prin care a confirmat rațiunea din spatele deciziei AGCM de a sancționa Unilever pentru abuz de poziție dominantă prin raportare la acțiunile distribuitorilor săi independenți.

CJUE a avut o abordare nouă și revoluționară în ceea ce privește modalitatea de sancționare și evaluare a unor astfel de fapte anticoncurențiale. În primul rând, deși admite că punerea în aplicare a unui acord de distribuție nu este, în principiu, considerat un comportament unilateral și, ca atare, ar trebui să intre în domeniul de aplicare al articolului 101, CJUE susține că o întreprindere aflată într-o poziție dominantă poate fi considerată responsabilă pentru comportamentul distribuitorilor săi în sensul articolului 102 din TFUE.

În acord cu concluziile avocatului general, CJUE a precizat că prevederile privind abuzul de poziție dominantă are ca scop prevenirea atât a faptelor anticoncurențiale săvârșite direct de către societatea dominantă, cât și a faptelor anticoncurențiale săvârșite de către operatorii independenți în baza instrucțiunilor și obligațiilor impuse de societatea dominantă.

Astfel, în cazul în care comportamentul de care este acuzată întreprinderea dominantă este pus în aplicare de către un intermediar care face parte dintr-o rețea de distribuție, acest comportament poate fi imputat societății dominante dacă fapta anticoncurențială a fost săvârșită în baza instrucțiunilor specifice impuse de societatea dominantă și ca urmare a implementării unei politici care a fost decisă unilateral de societatea dominantă, pe care distribuitorii relevanți erau obligați să o respecte.

Într-un astfel de scenariu, având în vedere că comportamentul de care este acuzată întreprinderea aflată într-o poziție dominantă a fost decis în mod unilateral, această întreprindere poate fi considerată autorul aceluia comportament și, prin urmare, după caz, singurul răspunzător pentru acesta, pentru scopurile aplicării articolului 102 TFUE. Într-o astfel de situație, distribuitorii și, în consecință, rețeaua de distribuție pe care o formează cu această întreprindere, trebuie considerați doar un instrument de punere în aplicare teritorială a politicii comerciale a acestei întreprinderi și, pe această bază, ca fiind instrumentul prin care practica de excludere a fost pusă în aplicare.

Acesta este cazul, în special, atunci când un astfel de comportament ia forma unor contracte standard, întocmite în întregime de un furnizor aflat într-o poziție dominantă și care conțin clauze de exclusivitate în beneficiul produselor sale pe care distribuitorii aceluia furnizor sunt obligați să le semneze cu operatorii punctelor de vânzare fără a le putea modifica, cu excepția cazului în care furnizorul respectiv este de acord în mod expres.

În final, sancționarea societății dominante pentru comportamentul anticoncurențial al distribuitorilor săi care fac parte din rețeaua de distribuție nu este condiționată nici de demonstrarea faptului că distribuitorii fac parte din grupul societății dominante, în sensul articolului 102 TFUE, nici de existența unei legături „ierarhice” care rezultă dintr-o serie sistemică și coerentă de orientări oferite acelor distribuitori și care pot influența deciziile de gestionare pe care le adoptă în ceea ce privește activitățile lor.

Direcția CJUE este destul de clară și își propune să protejeze părțile vulnerabile atunci când acestea intră în relații contractuale cu societățile dominante, societăți care au o responsabilitate suplimentară prin raportare la poziția lor dominantă astfel încât comportamentul lor să nu afecteze sau să denatureze în vreun fel concurența pe piața relevantă. Impactul acestei decizii va deveni evident pe măsură ce părțile se vor întâlni pentru a negocia sau a prelungi contractele de distribuție/furnizare pentru anul următor. Jucătorii dominanți ar trebui să acorde mai multă atenție restricțiilor verticale pe care le impun partenerilor lor din aval și ar trebui să efectueze o evaluare specializată din perspectiva dreptului concurenței înainte de a implementa orice restricție verticală care ar putea afecta piața.

Pentru mai multe detalii, vă rugăm să nu ezitați să ne contactați.

Florentina Munteanu
Partener
Reff & Asociații
fmunteanu@reff-associates.ro

Andrea Grigoraș
Senior Managing Associate
Reff & Asociații
agrigoras@reff-associates.ro

Mihnea Radu
Managing Associate
Reff & Asociații
mradu@reff-associates.ro

Reff | Asociații

Reff & Asociații SPRL este societate de avocați membră a Baroului București, independentă în conformitate cu reglementările aplicabile profesiei de avocat, și reprezintă rețeaua de societăți de avocați Deloitte Legal în România. Deloitte Legal înseamnă practicile juridice ale membrilor Deloitte Touche Tohmatsu Limited și afiliații acestora care oferă servicii de asistență juridică. Pentru o descriere a serviciilor de asistență juridică oferite de entitățile membre ale Deloitte Legal, vă rugăm accesați: <http://www.deloitte.com/deloittelegal>.

Acest Alert este furnizat cu titlu orientativ și nu trebuie considerat drept serviciu de consultanță. Este bine să solicitați consultanță fiscală/juridică de specialitate înainte de a întreprinde acțiuni bazate pe cuprinsul acestui document.

Această publicație conține doar informații generale și Deloitte Touche Tohmatsu Limited și firmele membre sau afiliate (numite împreună Deloitte Network) nu oferă consultanță sau servicii profesionale prin intermediul acestei publicații. Înainte de a lua orice decizie sau de a acționa într-un mod care v-ar putea afecta finanțele sau afacerea, trebuie să discutați cu un consultant profesionist. Nicio entitate a Deloitte Network nu va fi răspunzătoare pentru pierderile de orice natură suferite de către persoanele care se bazează pe aceasta publicație.

© 2023. Pentru mai multe detalii, contactați Reff & Asociații SPRL